

Kunnat yritystoiminnan edistäjinä

Kuntien yrityspalvelut ovat osa julkisten yrityspalveluiden kokonaisuutta, jossa valtion ja kuntien toimenpiteet kietoutuvat yritysasiakkaan näkökulmasta osaksi samaa palveluprosessia. Mutta mikä olisi vaikuttavuuden kannalta toimivin yhteistyömuoto ja keskinäinen työjako? Tätä aihekenttää lähestymme webinaarissa valtion, kuntien ja yritysasiakkaiden näkökulmasta.

Ohjelma:

- Avaus / johdatus teemaan, johtaja Jarkko Huovinen, Kuntaliitto
- Kunta-Valtio yhteistyö yrityspalveluissa, ylijohtaja Ilona Lundström, Työ- ja elinkeinoministeriö
- Yritystoiminnan edistäminen case Turku, toimitusjohtaja Niko Kyynäräinen, Turku Business Region
- Yrityspalvelut asiakasnäkökulmasta, kunta- ja elinkeinoasioiden päällikkö Tanja Matikainen, Suomen Yrittäjät

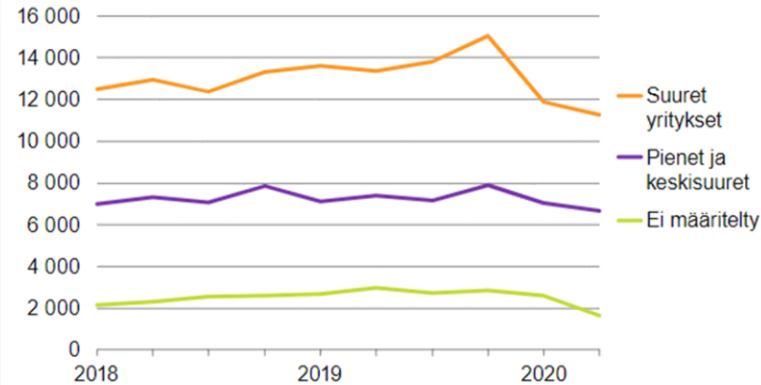
VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Yrittäjyysstrategia ja kunta-valtio -yhteistyö yrityspalveluissa

Ilona Lundström, TEM

Tilannekuva yrittäjyydestä

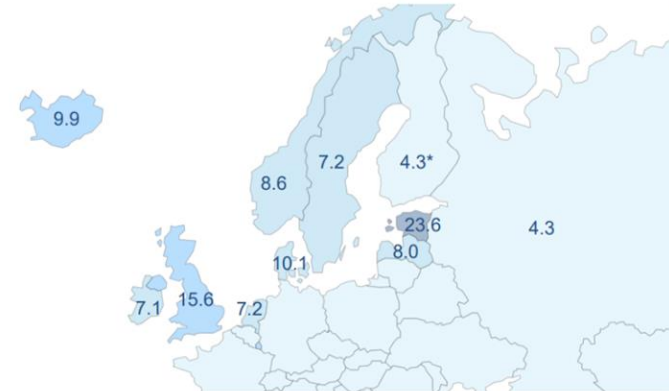
KUVIO 2. VIENNIN ARVO KOKOLUOKITTAIN, 2018Q1-2020Q2

Lähde: Tilastokeskus, Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa, yritysrekisteri

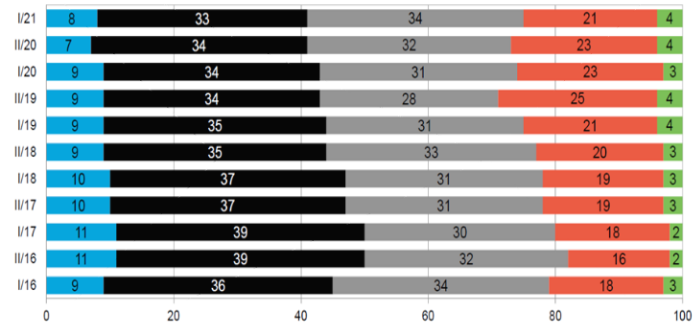
Uusien yritysten perustamisaktiivisuus

<https://data.worldbank.org/indicator/IC.BUS.NDNS.ZS>

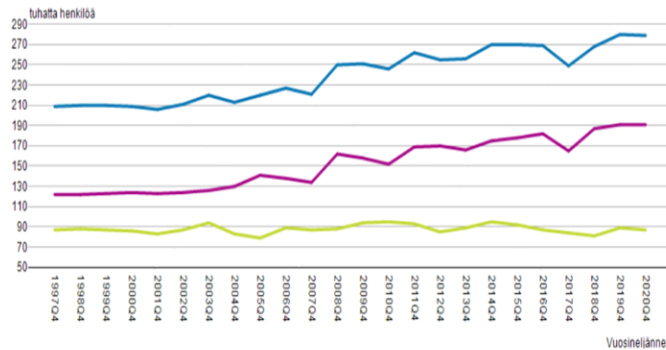
*New business density: new registrations per 1,000 people ages 15-64

Kasvuhakuisuuden kehitys, % pk-yrityksistä

■ Voiikkaasti kasvuhakuinen ■ Kasvaa mahdollisuuksien mukaan ■ Säilyttää asemat ■ Ei kasvutavoitetta ■ Toiminta loppuu vuoden aikana

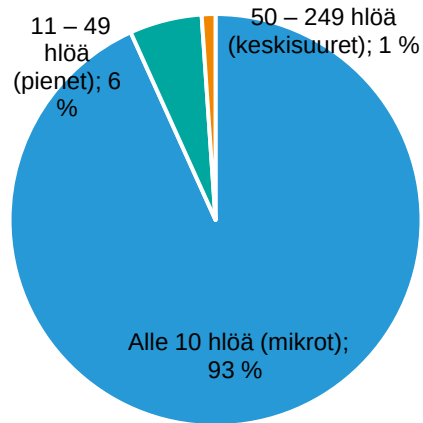
Palkansaajat ja yrittäjät, 15-74-vuotiaat muuttujina Tiedot ja Vuosineljännes. Yhteensä.

— Yrittäjät (pl. maa- metsä- ja kalatalous), 1000 henkilöä
— Työntekijät (pl. maa- metsä- ja kalatalous), 1000 henkilöä
— Yritysyrittäjät (pl. maa- metsä- ja kalatalous), 1000 henkilöä

Pk-yritykset heterogeeninen joukko yrittäjiä

Pk-yritykset

Perinteiset ↔ Innovatiiviset

Asemansa säilyttävät ↔ Voimakkaasti kasvavat

Paikallisesti toimivat ↔ Kansainväliset

Vakiintuneet ↔ Uudet, nuoret

A	Maatalous, metsätalous, kalatalous	18
C	Teollisuus	7
F	Rakentaminen	13
G	Tukku- ja vähittäiskauppa	10
H	Kuljetus ja varastointi	5
I	Majoitus- ja ravitsemustoiminta	3
J	Informaatio ja viestintä	4
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	1
L	Kiinteistöalan toiminta	1
M	Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	14
N	Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	4
P	Koulutus	1
Q	Terveys- ja sosiaalipalvelut	7
R	Taiteet, viihde ja virkistys	5
S	Muu palvelutoiminta	6
Yhteensä		100

- Naisyrittäjät
- Maahanmuuttajayrittäjät
- Yksinyrittäjät ja työnantajayrittäjät
- Perheyrittäjät
- Nuoret ja ikääntyneet yrittäjät
- Vammaiset/osatyökykyiset yrittäjät
- Maaseutuyrittäjät
- Yhteiskunnalliset yritykset
- Omistajavaihdokset
- Sarjayrittäjät ja portfolioyrittäjät

Miksi yrittäjyysstrategia?

- Tuleva kasvu ja työpaikat tulevat pk-sektorilta
- Uudistuminen tapahtuu erityisesti nuorten pk-yritysten kautta
- Yrittäjyys tuo elinvoimaa
- Suomi on alisuoriutuja verrattuna muihin vastaaviin maihin: yritysten perustamisen määrä alhainen, kasvuhalukkuus vähäistä, vienti lepää harvojen yritysten harteilla, skaalautumiskyvykkyys heikkoa jne

Yrittäjyyden tilannekuvan mukaan

- Yrittäjyyden toimintaympäristö on pääsääntöisesti kunnossa - pidemmän aikavälin haasteet: työvoiman saatavuus, investointien matala taso ja tuottavuuden verrokkimaita heikompi kehitys. Haasteet voivat jarruttaa koronapandemian jälkeen viriävää kasvua
- Keskeinen uudistumisen ja kasvun lähde ovat investoinnit (erit. TKI) ja kehittäminen sekä näiden tuloksena syntyvät kaupalliset menestystuotteet.
 - Investointien määrät ovat lisääntymässä mutta Suomi on kaukana tavoitteistaan ja panostukset näkyvät tuottavuuden kasvuna/yritysten kilpailukyknä viiveellä
 - Tason ohella on suunta tärkeä: digivihreä siirtymä
- Lisäksi tarvitaan osaavia yrittäjiä ja työntekijöitä.
- Yritysten kasvu- ja uudistumiskyvykkyyteen voidaan vaikuttaa yrittäjyyspolitiikan epäsuorilla toimilla, jotka lisäävät yrittäjien luottamusta toimintaympäristön johdonmukaisuuteen, kannustavuuteen ja ennakoitavuuteen.
- Yrittäjyyspolitiikan ja yrittäjyyden edistämisen tulee luontevasti kytkeytyä muihin yritysten toimintaan vaikuttaviin politiikkalohkoihin ja kehitystavoitteisiin

Yrittäjyysstrategian visio

Lisätä luottamusta siihen, että Suomessa

- kannattaa perustaa yrityksiä
- yritysten kannattaa työllistää, kehittää ja investoida sekä kasvaa ja kansainvälistyä
- ulkomaiset, osaavat työntekijät ja opiskelijat haluavat työllistyä tai toimia yrittäjinä

Yrittäjyysstrategia kokoaa hallituksen yrittäjyyden edistämiseen liittyvät painopisteet ja toimet yhden sateenvarjon alle.

Tavoitteena kehittää yrittäjyyden toimintaympäristöä pitkäjänteisesti.

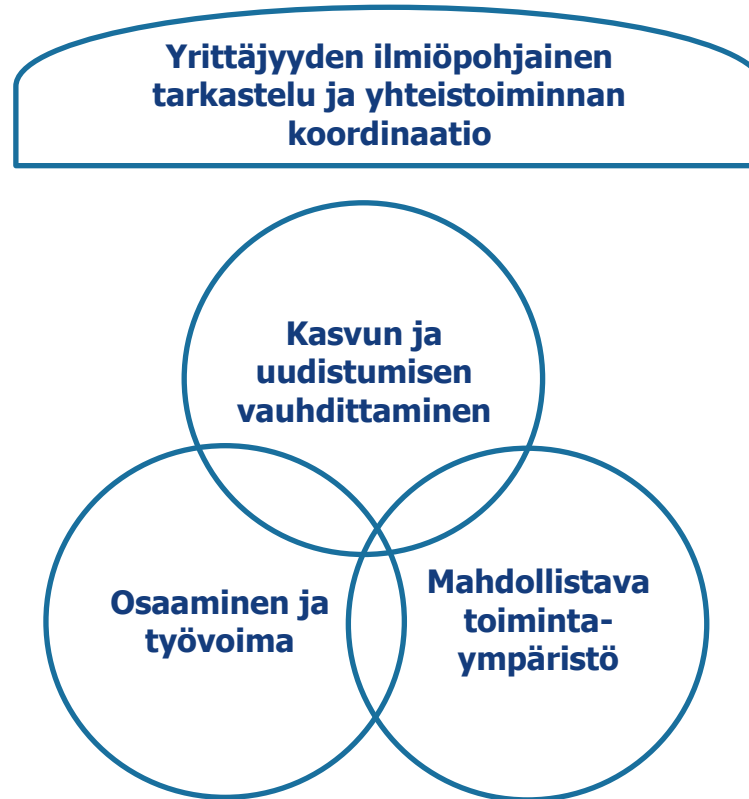
Strategiset korit ja top 6 priorisoinnit

Top 6: POIKKIHALLINNOLISUUS JA KOODINAATIO

- Ministeriöiden sisäisen toiminnan kehittäminen poikkihallinnollisten tehtävien edistämiseksi
- Yrittäjyyden poikkihallinnollisen yhteistoiminnan tavoitteista ja seurannasta sopiminen sekä avaintoimenpiteiden ja koordinaation suunnittelu
- Hallinnonalan avainvirastojen ja -laitosten osaamisen hyödyntäminen yrittäjyyspolitiikan edistämisessä
- Yrittäjyyden ilmiöpohjainen tilannekuva ja seuranta
- Poikkihallinnollisen yhteistoiminnan koordinaatiota tukevan rakenteen määrittäminen strategialle ja seurannalle
- Sidosryhmäyhteistyön kehittäminen ja toimintamallit

TOP 6 OSAAMINEN JA TYÖVOIMA

- Digiosaamisen vahvistaminen (33)
- Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen pk-yrityksissä sujuvoittamalla lupamenettelyjä (26)
- Pk-yritysten liiketoimintaosaamisen lisääminen kouluttamalla ja valmentamalla (21)
- Yrittäjyyskoulutuksen tarjonnan lisääminen kaikilla koulutusasteilla ja varhaiskasvatuksessa sekä erityisesti ammattiin valmistavassa koulutuksessa (23)
- Kansainvälistymisosaamisen vahvistaminen (ml. vienninedistäminen, maahanmuuttajayhteistyö (23)
- Pk-yritysten rekrytointiosaamisen vahvistaminen (17)

TOP 6: KASVU JA UUDISTUMINEN

- Kasvun aktivointi- ja neuvontapalvelujen tasonnosto ja yhteistyön tiivistäminen (ml. myynti/markkinointiohjelmat, vienninedistämispalvelut) (24)*
- Parempi näkymä yrityksille kotimaan rahoituspalvelukokonaisuuteen siten, että yritykset tunnistaisivat paremmin rahoituslähteet useiden kotimaan rahoituspalveluiden kokonaisuudesta (23)
- Kansainvälistymisosaamisen vahvistaminen (vienninedistäminen, maahanmuuttajayhteistyö (21)
- Omistajanvaihdokset kasvun mahdollistajiksi – oikea omistajuus oikeassa vaiheessa (16)
- Mikro- ja pk-yritysten kasvun kapeikkojen selvittäminen (16)
- TKI-toiminnan ja yhteistyön moniulotteinen kehittäminen (linkit yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin, kaupallistamisosaamisen kasvattaminen) (13)

TOP 6 MAHDOLLISTAVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

- Lupakäsittelyaikojen ja lupien/ilmoitusten sujuvoittaminen ja tarkoituksenmukaisuuden harkinta (21)
- Työperäiseen maahanmuuttoon liittyvän lupakäsittelyn nopeuttaminen (19)
- Joustava työllistyminen ja siirtymät eri statusten välillä (17)
- Verotuksen ennakoitavuus (16)
- Julkisten yrityspalveluiden saatavuuden parantaminen ja viestinnän vahvistaminen (14)
- Julkisten yrityspalvelukokonaisuuden kehittäminen(13)

Kiitos!

Ilona.lundstrom@tem.fi

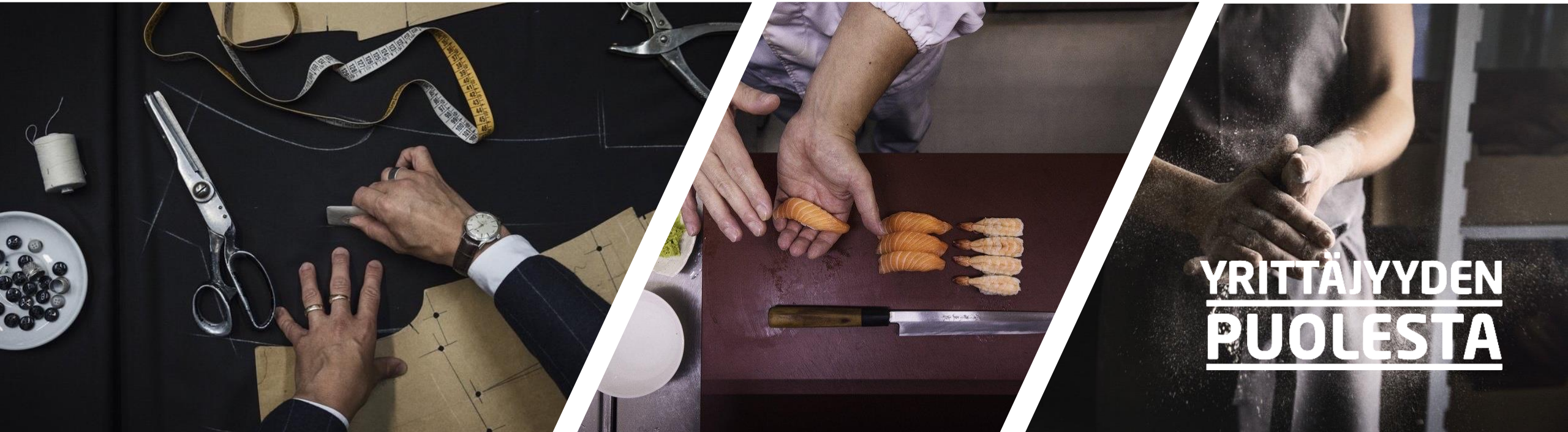
VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

 Yrittäjyysstrategia

Yrityspalveluiden uudistaminen

Kuntamarkkinat 15.9.2021

Tanja Matikainen, kunta- ja elinkeinoasioiden päällikkö

**YRITTÄJYYDEN
PUOLESTA**

Yrittäjät

YRITYSPALVELUT OVAT YRITTÄJÄN LÄHIPALVELU

**Suomen Yrittäjien esitys
yrityspalveluitten uudistamiseksi**

**Tanja Matikainen, kunta- ja elinkeinoasioiden päällikkö,
Suomen Yrittäjät**

**YRITTÄJYYDEN
PUOLESTA**

Raportin tarkoitus

- Jokainen yritys tarvitsee jossakin elinkaarensa vaiheessa apuja, neuvoja, koulutusta tai rahoitusta. Vähintäänkin erilaisia viranomaispalveluita, kuten esimerkiksi lupia.
- Suomen Yrittäjät esittää raportissa näkemyksiä siitä, miten yrityspalvelut tulisi järjestää.
- Raportissa käsitellään yrityspalveluita ensisijaisesti yrittäjien tarpeista lähtien.
- Raportin tarkoituksena varautua erityisesti alkaneen kuntavaalikauden muutoksiin: työllisyyspalvelut, sote-järjestämisvastuun siirto, kuntien talous ja säästötoimet, yrityspalveluiden organisointiaikeet jne.
- Käytännönläheinen raportti valtakunnallisen, alueellisen ja paikallisen vaikuttamisen tueksi linjauksineen. Painotus kunnissa, mutta tarkastellaan kuntien, valtion, järjestöjen ja yksityisen sektorin kokonaisuutta.
- [raportti_ypalvelut.pdf \(yrittajat.fi\)](#)

Yrityspalvelut muutoksessa

- Yrityspalveluorganisaatioiden tulee virittää toimintansa vastaamaan yritysten tarpeita.
- Yrityspalvelutoimijoilla on oltava ymmärrys kehityssuunnista.
- Koronakriisistä selviytymisen lisäksi yrityspalveluitten on entistä enemmän kannustettava yrityksiä sopeutumaan ja tarttumaan käynnissä olevaan talouden digivihreään siirtymään.
- Palveluiden ja tuottamismallien uudistamiselle on jatkossakin kunta- ja aluekohtaisia tarpeita, mutta tämä ei poista tarvetta tavoitella selkeämpää kokonaisuutta.
- Täydellistä, kaikenkattavaa yhtä oikeaa vastausta ei ole.
- Raportin tarkoitus on olla keskustelunavaus, että teema pidetään esillä ja erityisesti kunnat kiinnittävät yrityspalveluihin huomiota.

Poimintoja kyselyn vastauksista

Teette jäsenistönne edunvalvonnan lisäksi erittäin tärkeää työtä myös kuntien roolin "kohottamiseksi" ja nostamiseksi selkeämmin kuntien yrittäjien tietoisuuteen. Lisäksi tilanneherkkyys on erinomaista, kuten koronan tuomat "erikoistilanteet" osoittivat sekä julkisuudessa että toiminnan tasolla kuten "Alueesi korona-apu" käytännössä osoitti. Kiitokset hyvästä yhteistyöstä ja tsemppiä!

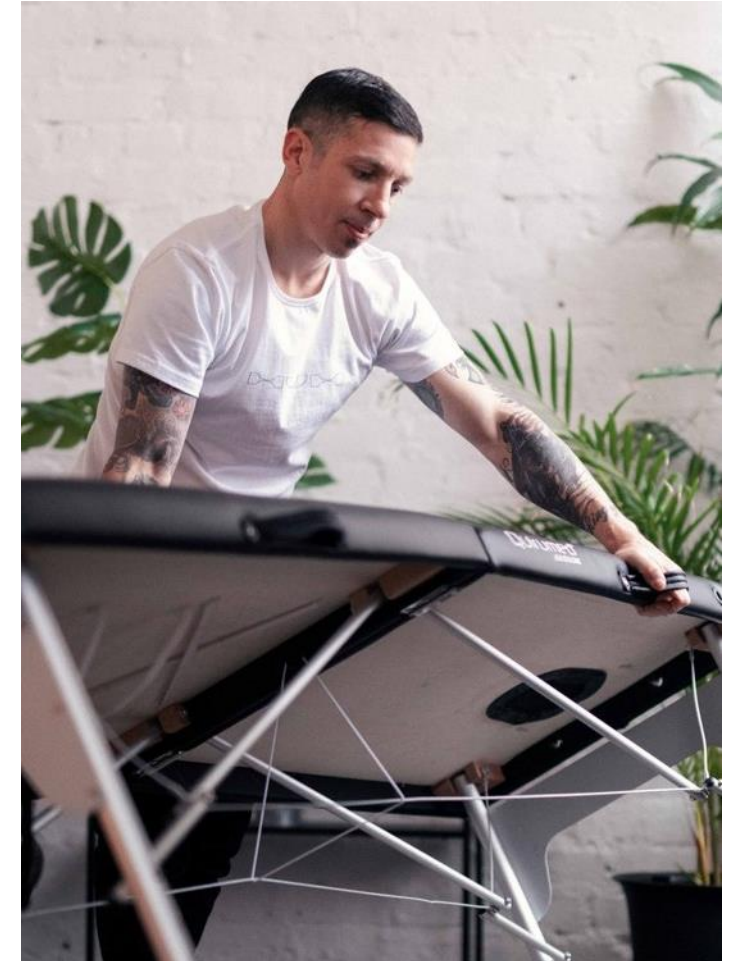
Lähde: Suomen Yrittäjien kysely kevät 2021

- Joillakin paikkakunnilla hommat toimivat erittäin hyvin, kun taas jossain paikoissa palikat ovat levällään.
- Yrittäjät tarvitsevat palvelut nopeasti, ja tarkasti omiin tarpeisiinsa sopivina.
- On muistettava, että ei ole olemassa vain yhtä ainoaa ja oikeaa tapaa tuottaa palveluja.
- Odotuksiin pitää pystyä vastaamaan nopeasti ja eksaktisti, heillä ei ole aikaa odottaa, että etsitään sopivaa sijoittumispalvelua tai pohditaan rakennuslupaa toisaalla pidempään kuin toisaalla.
- Kunnalle osoitettuja tehtäviä lisäämällä ei perusongelma ratkea.

Yrittäjien aluejärjestöt avaintoimijoita

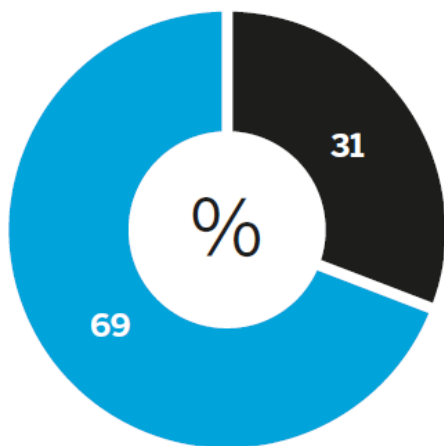
- Yrittäjäjärjestö tulee osallistaa kuntien elinvoimapalveluiden uudelleenorganisoimisprosesseihin.
- Yrittäjäjärjestö toimii hyvänä fasilitoijana muutosprosesseissa.
- Yrittäjäjärjestö koordinoi alueellista yrityspalveluverkostoa ja välittää tietoa asiakkailta ja asiakkaille. Koordinointityölle on tarkoituksenmukaista osoittaa resursseja, koska se osaltaan parantaa kysynnän ja tarjonnan kohtaamista.
- Julkisten yrityspalveluiden kenttä on laaja ja heterogeeninen ja päällekkäisiä toimintoja on paljon. Toimijakenttä tarvitsee parempaa resurssien kohdentamista ja päällekkäisyyksien karsimista. Tulee myös vahvistaa valtakunnallisia osaamisklustereita.
- Varmistetaan yritysneuvonnan laatutaso mm. yritysneuvojen koulutukseen ja tutkimoihin panostamalla.
- Eri hankerahoituksen mahdollisimman tuottava hyödyntäminen on varmistettava. Luotava selkeä toimintamalli kuka vastaa hanketoiminnasta, joka tukee yritysten kasvumahdollisuuksia.

Palvelut helposti löydettäväiksi

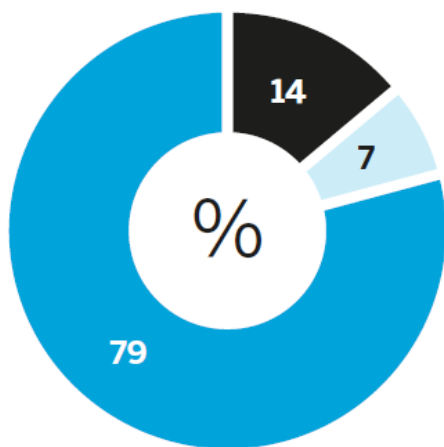
- Kaikissa yrityspalveluissa yhden palveluluukun toimintamalliin, jossa huomioidaan yritysnäkökulma.
- Edellyttää laajaa viranomaisyhteistyötä, mutta siinä tarvitaan useita julkisen ja yksityisen sektorin palveluntuottajia.
- Paikallishallinnon toimijoiden tulisi lisätä keskinäistä vuoropuheluaan yli sektorirajojen. Samassa yhteydessä huolehdittava siitä, miten kytketään mukaan ELY-keskuksen ja Business Finlandin toiminnot.
- Kuntien tulee ymmärtää yrityspalvelujen kokonaisuus laajasti, ks. Yrittäjien kuntabarometrin tulokset.
- Yksittäisten säästötoimien tekeminen kuntatalouden kiristyessä ei saa johtaa harkitsemattomiin elinvoimaa heikentäviin säästöihin.
- Jokaisen kunnan on syytä vähintäänkin kuvata oman yrityspalvelun ja muiden toimijoiden verkosto, josta paikallinen yrittäjä voi palvelua saada.

■ Kyllä ■ Ei

HALUATKO PALVELUJA KASVOTUSTEN VAI ETÄNÄ?

■ Kasvotusten ■ Etänä ■ Sekä että

Yrittäjiä palveleva kunta

- Kunta tiedottaa tarjoamistaan yrityspalveluista alueensa yrityksille.
- Kunta tarjoaa yrityspalvelut joustavasti sekä etänä että kasvotusten.
- Kunta tarjoaa yrittäjille koulutusta muun muassa digitaalisten ratkaisujen käytöstä.
- Kunta kerää alueella olevat yrityspalveluita tarjoavat organisaatiot saman katon alle.
- Kunta tarjoaa kaikki yrityksen tarjoamat palvelut yhdestä palvelukanavasta.

■ Kasvotusten ■ Etänä ■ Sekä että

Yrittäjät

PERUSTAMISNEUVONTA

- Kuntien elinkeinovastaavat
- TE-toimisto, alkavan yrittäjän neuvonta Kainuun tasolla
- ProAgria Itä-Suomi
- Kainuun Yrittäjät
- ELY-keskukset rahoituksen osalta
- Finnvera ja pankit
- KAMK -yrityskiihdyttämö
- LEADER-toimintaryhmät
- Tilitoimistot
- Yrityskummit

SIJOITTUMINEN JA TOIMITILAT

- Kuntien tilahallinta/elinkeinovastaavat
- Teollisuusalueiden operaattorit
- Kiinteistön-/vuokravälittäjät
- Kiinteistösijoittajat

VEROASIAT

- Tilitoimistot
- Suomen Yrittäjät
- Verotoimisto
- Konsultit
- Kauppakamari
- Tulli
- ProAgria Itä-Suomi

OMISTAJANVAIHDOS, SUKUPOLVENVAIHDOS JA YRITYS-TOIMINNAN LOPETTAMINEN

- Kainuun Yrittäjät
- Kuntien elinkeinovastaavat
- Kehittämishankkeet
- Yksityiset konsulttiyritykset
- Tilitoimistot
- Asianajotoimistot
- Tilintarkastusyritykset
- Yrityskummit
- ELY:n kehittämispalvelut
- TE- toimisto
- ProAgria Itä-Suomi

YLEISNEUVONTA

- Kuntien elinkeinovastaavat
- ProAgria Itä-Suomi
- ELY-keskus/Team Finland
- Kainuun Yrittäjät
- TE-toimisto
- LEADER -toimintaryhmät
- Yrityskummit
- Suomen Yrittäjät
- Suomen Metsäkeskus, yrityspalvelut

KV- JA KASVUPALVELUT

- Business Finland/ELY/Team Finland ja TE-toimisto
- Finnvera
- Kuntien elinkeinovastaavat
- Oppilaitokset
- Yrityskehittämishankkeet
- Rekrytointi- ja henkilöstöpalveluyritykset
- ProAgria Itä-Suomi

TYÖSUHDEASIAT

- TE-toimiston työnantajapalvelut
- Eures
- Avin työsuojelupalvelut
- Ammattijärjestöt
- Yrittäjäjärjestöt
- Hankkeet
- Tilitoimistot
- Asianajotoimistot
- Konsultit
- Henkilöstövuokrausyritykset

RAHOITUS- JA LUPA-ASIAT

- Kainuun ELY-keskus
- Finnvera
- Pankit
- Vakuutusyhtiöt
- P-S AVI
- Kunnat
- Poliisi
- Verohallinto
- Säätiöt
- LEADER-toimintaryhmät
- Kainuun Liitto
- ProAgria Itä-Suomi

SPARRAUS

- Kuntien elinkeinovastaavat
- Yrityskummit
- ProAgria Itä-Suomi
- Kainuun Yrittäjät
- Yrityskehittämishankkeet
- TE-toimiston valmennukset
- Suomen Yrittäjät mentorisi.fi
- Tilitoimistot
- Yksityiset konsultit
- Pankkien rahoitusneuvojat

KEHITTÄMINEN: TUOTTEET, PALVELUT JA PROSESSIT

- Ammattikorkeakoulu
- ProAgria Itä-Suomi
- Woodpolis
- CEMIS
- Oppilaitokset
- Kuntien elinkeinovastaavat
- LEADER-toimintaryhmät
- ELY:n yritysten kehittämispalvelut
- Team Finland/ELY-keskus/TE-palvelut
- Suomen Metsäkeskus

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN JA KOULUTUS

- Oppilaitokset
- Kehittämishankkeet
- TE-palvelut
- ELY:n kehittämispalvelut
- Yksityiset palveluntarjoajat
- Suomen Yrittäjät/Kainuun Yrittäjät
- Kauppakamari
- Eläkevakuutusyhtiöt
- Kunnat
- ProAgria Itä-Suomi

Lähde: Kainuun yrityspalvelu-
toimijoiden työpaja 5.10.2020/
Kainuun Yrittäjät

- Onko yksi luukku tarpeen?

- Kuvassa Kainuun case, yrityspalvelutoimijoiden työpajan ryhmittely.

Tunnistetaan verkostomaisen **toimintamallin** vahvuudet

- Yrityspalveluiden ja ammattikorkeakoulujen yhteistyötä on tiivistettävä yrityslähtöisesti.
- Yritysrajapinnassa tärkeitä yritysten eri elinkaaren vaiheisiin liittyviä palveluita pitää olla saatavilla.
- Ammattikorkeakouluja on kannustettava tekemään enemmän tki-yhteistyötä yritysten kanssa.
- Rahoituksen kohdistaminen ammattikorkeakouluihin ei kuitenkaan saa johtaa alueen yrityspalveluiden määrälliseen tai laadulliseen heikkenemiseen.
- Ammattikorkeakoulujen perustehtävä on kouluttaa ammattitaitoisia työntekijöitä elinkeinoelämän ja julkisen sektorin tarpeisiin sekä harjoittaa alueen elinkeinorakennetta uudistavaa soveltavaa tutkimusta ja kehittämis- ja innovaatiotoimintaa.

Maakuntaliitoille roolia

- Maakuntaliittojen tulee ottaa vahvempaa roolia elinvoimapaalveluiden edistämisessä.
- Maakuntaliittojen tulee laatia valtuustotasoisesti linjaukset siitä, miten liitto edistää yritysten toimintaedellytysten parantamista.
- Tavoitteena, että maakuntien liitot käyvät aktiivista vuoropuhelua kuntien ja yrittäjiä edustavien tahojen kanssa siitä, millaisiin yritysten toimintaympäristöä parantaviin kohteisiin on saatavilla hankerahoitusta. Tällaisia voivat olla mm. infraan sekä tki- ja kokeiluympäristöjen kehittämiseen liittyvät avaukset.
- EU- ja kansallisen rahoituksen jakamisen ohjaaminen.
[Maakuntaliittojen tulee huolehtia, että uudella rakennerahastokaudella varat suunnataan entistä enemmän suoraan yrityksille ja yrityksiä hyödyntäviin hankkeisiin.](#)

KUNNALLISJOHDON SEMINAARI 2021

HELSINKI 5.-6.10.

ILMOITTAUDU MUKAAN!

www.kunnallisjohto.fi

Yrittäjät